

ΣΥΜΦΩΝΟ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ & ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Στην Αθήνα σήμερα 31 Ιουλίου του έτους 2024, οι παρακάτω συμβαλλόμενοι:

Το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Νίκης 5-7 και εκπροσωπείται από τον Αναπληρωτή Υπουργό Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, αποκαλούμενο εφεξής, χάριν συντομίας, ως «ΥΠΕΘΟ» και

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εδρεύει στην Αθήνα, επί της οδού Αχαρνών 2 και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αποκαλούμενο εφεξής, χάριν συντομίας, ως «ΥΠΑΑΤ»,

καλούμενοι, εφεξής από κοινού τα «Μέρη»,

Λαμβάνοντας υπόψη:

- Την Ευρωπαϊκή Πράσινη Συμφωνία και τη στρατηγική για μετάβαση στην κλιματική ουδετερότητα το 2050.
- Την Ευρωπαϊκή στρατηγική «Από το αγρόκτημα στο πιάτο» με στόχο να καταστούν τα συστήματα τροφίμων δίκαια, υγιεινά και φιλικά προς το περιβάλλον.
- Την Ευρωπαϊκή στρατηγική για τη βιοποικιλότητα με ορίζοντα το 2030 για την προστασία της φύσης και την αντιστροφή της υποβάθμισης των οικοσυστημάτων.
- Την Κοινή Γεωργική Πολιτική (ΚΓΠ) μετά το 2020, σύμφωνα με την Ανακοίνωση της Επιτροπής, της 29ης Νοεμβρίου 2017, με τίτλο «Το μέλλον των τροφίμων και της γεωργίας».
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1056 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021, για τη θέσπιση του Ταμείου Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (Κανονισμός ΤΔΜ)
- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/1060 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24^{ης} Ιουνίου 2021, για τον καθορισμό κοινών διατάξεων για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής

Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, το Ταμείο Συνοχής, το Ταμείο Δίκαιης Μετάβασης και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Θάλασσας, Αλιείας και Υδατοκαλλιέργειας και Δημοσιονομικών Κανόνων για τα εν λόγω Ταμεία και για το Ταμείο Ασύλου, Μετανάστευσης και Ένταξης, το Ταμείο Εσωτερικής Ασφάλειας και το Μέσο για τη χρηματοδοτική στήριξη της Διαχείρισης των Συνόρων και την Πολιτική των Θεωρήσεων.

- Τον Κανονισμό (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2^{ας} Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ).

- Την Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2021)/2594 final, 19.04.2021, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τις Κατευθυντήριες γραμμές για τις κρατικές ενισχύσεις περιφερειακού χαρακτήρα.

- Την Ανακοίνωση της Επιτροπής C(2022)/485/01 final, 21.12.2022, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, για τις Κατευθυντήριες γραμμές σχετικά με τις κρατικές ενισχύσεις στον γεωργικό και τον δασονομικό τομέα και στις αγροτικές περιοχές.

- Το Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (Απόφαση του Κυβερνητικού Συμβουλίου Οικονομικής Πολιτικής για την Κύρωση του ΕΣΕΚ υπ' αριθμ. 4/23.12.2019, ΦΕΚ Β' 4893).

- Το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΣΔΑΜ), το οποίο εκπονήθηκε σε συνέχεια της υπ' αρ. 52/23.12.2019 (ΦΕΚ Α' 213/24.12.2019) Πράξης Υπουργικού Συμβουλίου, υιοθετήθηκε από την Κυβέρνηση το 2020 και αποτελεί ένα οδικό χάρτη για την αναδιάρθρωση του παραγωγικού προτύπου των περιοχών μετάβασης και την κάλυψη των ελλειμάτων του μέσα από τη δημιουργία αξιών σε διαφορετικούς κλάδους και τομείς, αξιοποιώντας τα συγκριτικά πλεονεκτήματα κάθε περιοχής και όλες τις διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης.

- Το Πρόγραμμα Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027 (Εκτελεστική Απόφαση Επιτροπής C(2022) 3943 final, 16.6.2022).

- Τα εγκεκριμένα Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης (ΕΣΔΙΜ) που καταρτίστηκαν σύμφωνα με τον Κανονισμό ΤΔΜ για τον προσδιορισμό των εδαφών που επηρεάζονται αρνητικά σε μεγαλύτερο βαθμό και την αναγνώριση των κοινωνικών, οικονομικών και χωρικών επιπτώσεων

της μετάβασης στην οικονομία μηδενικών ρύπων και συνυποβλήθηκαν στην Επιτροπή με το ΠΔΑΜ.

- Τις περιοχές μετάβασης (περιοχές ΔΑΜ) όπως προορίζονται στα σχέδια ΕΣΔΙΜ, οι οποίες είναι η Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας, περιοχές της Περιφέρειας Πελοποννήσου (Δήμοι Μεγαλόπολης, Τρίπολης, Γορτυνίας, Οιχαλίας), οι Περιφέρειες Βορείου και Νοτίου Αιγαίου και η Περιφέρεια Κρήτης και οι οποίες:

α. με βάση τα οικονομικά τους στοιχεία, κατατάσσονται στις λιγότερες ανεπτυγμένες Περιφέρειες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με εξαίρεση το Νότιο Αιγαίο που αποτελεί Περιφέρεια Μετάβασης

β. εμφανίζουν,

- ✓ οι μεν ηπειρωτικές λιγνιτικές περιοχές, ιδιαίτερα εξαρτημένη και ευάλωτη οικονομία, λόγω της ισχυρής εξειδίκευσης στην εξόρυξη και την παραγωγή ενέργειας από το λιγνίτη και αδύναμη έως μέτρια εξειδίκευση σε λοιπούς παραγωγικούς τομείς,
- ✓ οι δε νησιωτικές περιοχές, ανόμοια επίδραση της απανθρακοποίησης λόγω της διαφορετικής βαρύτητας των δραστηριοτήτων παραγωγής ενέργειας στο παραγωγικό σύστημα κάθε νησιού σε συνδυασμό με τις εγγενείς προκλήσεις της νησιωτικότητας (απόσταση/γεωγραφική απομόνωση από την ηπειρωτική χώρα), τη χαμηλή διαφοροποίηση της οικονομίας, την έλλειψη οικονομιών κλίμακας και εξειδικευμένων ανθρώπινων πόρων.

- Τους εναρμονισμένους με τους στόχους της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για μια έξυπνότερη, πιο πράσινη, πιο κοινωνική Ευρώπη και μια Ευρώπη πιο κοντά στον πολίτη, πέντε (5) πυλώνες ανάπτυξης του ΣΔΑΜ: καθαρή ενέργεια, βιομηχανία, έξυπνη αγροτική παραγωγή, βιώσιμος τουρισμός, τεχνολογία και εκπαίδευση, οι οποίοι στηρίζουν τη δίκαιη αναπτυξιακή μετάβαση κάθε περιοχής .

- Το γεγονός ότι η εξειδίκευση των πέντε (5) πυλώνων του ΣΔΑΜ, περιλαμβάνει ένα πλέγμα μέτρων και οριζόντιων δράσεων για τη μετάβαση σε ένα οικονομικό πρότυπο που αναδεικνύει τις σύγχρονες και καθαρές μορφές ενέργειας, αλλά ταυτόχρονα είναι διαφοροποιημένο, απελευθερώνοντας την οικονομική αναπτυξιακή προοπτική περισσότερων κλάδων της

οικονομίας, με αποτέλεσμα η επίτευξη των σχεδιασμών να απαιτεί συντεταγμένη και στοχευμένη στήριξη σε όλο το φάσμα των δημόσιων πολιτικών.

- Το εγκεκριμένο στρατηγικό σχέδιο της Ελλάδας για την ΚΓΠ 2023-2027 για ενωσιακή στήριξη που χρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Εκτελεστική Απόφαση Επιτροπής για την έγκριση του ΣΣ ΚΑΠ C(2022) 8270 final, 21.11.2022).

- Το γεγονός ότι ο αγροδιατροφικός τομέας, ως ισχυρός παραγωγικός τομέας ανάπτυξης, μπορεί να συμβάλλει στην αντιστάθμιση των επιπτώσεων της απεξάρτησης από τον άνθρακα στις τοπικές οικονομίες και κοινωνίες, μέσα από τον μετασχηματισμό του τοπικού παραγωγικού μοντέλου με έξυπνες διαδικασίες παραγωγής μεταποίησης και διάθεσης αγροτικών προϊόντων, επωφελούμενου από τις δυνατότητες που δίνει ο ψηφιακός μετασχηματισμός.

- Το Σύμφωνο Συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης και Επενδύσεων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με ισχύ από 14/07/2022 έως 14/07/2024.

αποφάσισαν,

την υπογραφή από τα Υπουργεία Εθνικής Οικονομίας & Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων, της επέκτασης έως 31/12/2029, του Συμφώνου Συνεργασίας με ισχύ από 14/07/2022 έως 14/07/2024 μεταξύ του Υπουργείου Ανάπτυξης & Επενδύσεων και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων.

Το Σύμφωνο Συνεργασίας ενσωματώνει τη λογική μετάβασης στο Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027 του ΥΠΑΑΤ, με ενθάρρυνση επενδύσεων και παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης ειδικότερα προσανατολισμένων προς την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων και προκλήσεων που προκύπτουν από τον στόχο της διαφοροποίησης της οικονομίας των περιοχών που πλήττονται από την απολιγνιτοποίηση και την απανθρακοποίηση μετάβασης και ευθυγραμμίζονται με την στρατηγική των Εδαφικών Σχεδίων (ΕΣΔΙΜ).

Προς τον σκοπό αυτό, θα διερευνηθούν:

- Ως προς την ενίσχυση της τοπικής οικονομίας μέσω της τόνωσης του ενδογενούς αναπτυξιακού δυναμικού οι δυνατότητες που παρέχονται από τους

συγχρηματοδοτούμενους πόρους στο πλαίσιο των προσκλήσεων ενίσχυσης επενδύσεων για τις παρεμβάσεις του ΣΣ ΚΑΠ, η εξασφάλιση ευνοϊκών προϋποθέσεων στις περιοχές ΔΑΜ, κατά αναλογία με τις ορεινές ή μειονεκτικές περιοχές, τα μικρά νησιά και τις πυρόπληκτες περιοχές. Ενδεικτικά: υψηλότερη κατανομή πόρων και αξιοποίηση δυνατότητας υπερδέσμευσης, προσαύξηση ποσών, πρόσθετη μοριοδότηση (κριτήρια επιλογής) για ένταξη των δικαιούχων, επιλογή του ανώτατου ποσοστού συγχρηματοδότησης των σχετικών πράξεων, εκχώρηση αρμοδιοτήτων, πόρων και παρεμβάσεων σε περιφερειακό επίπεδο.

- Προς το μετριασμό του αρνητικού αντικτύπου της κλιματικής μετάβασης προκειμένου να πραγματοποιηθεί δίκαια και χωρίς αποκλεισμούς, η υλοποίηση δράσεων για την προσαρμογή σε νέες ευκαιρίες απασχόλησης, την αναβάθμιση των δεξιοτήτων (συμπεριλαμβανόμενης της κατάρτισης) και την παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών.

Στο Παράρτημα που συνοδεύει το παρόν Σύμφωνο Συνεργασίας, παρουσιάζεται πινακοποιημένα η αντιστοίχιση Προτεραιοτήτων Προγράμματος Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (Π1 έως Π4) και Παρεμβάσεων του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027.

Τα Μέρη συμφωνούν, συνομολογούν και συναποδέχονται, το ακόλουθο πλαίσιο συνεργασίας:

Άρθρο 1

Σκοπός του Συμφώνου Συνεργασίας

Σκοπός του **Συμφώνου Συνεργασίας** είναι:

1. Η ανάπτυξη πολύτιμων συνεργειών με πολλαπλασιαστικά αποτελέσματα και οικονομίες κλίμακας στο πεδίο της περαιτέρω εξειδίκευσης και υλοποίησης του Εθνικού ΣΔΑΜ.
2. Η αξιοποίηση από τα Μέρη, της τεχνογνωσίας, των υποδομών, των εμπειριών και των δυνατοτήτων τους, προκειμένου να αναληφθούν πρωτοβουλίες και να υλοποιηθούν δράσεις εντός του θεσμικού και επιχειρησιακού ρόλου εκάστου μέρους και εντός της στρατηγικής και των στόχων του Εθνικού ΣΔΑΜ, όπως ισχύει.
3. Η συνεργασία των Μερών για την υλοποίηση των παρεμβάσεων που εξυπηρετούν τους στόχους και σκοπούς του παρόντος συμφώνου.

4. Άρθρο 2

Γενικές υποχρεώσεις των Μερών

1. Τα Μέρη δεσμεύονται να προβούν στο μέτρο του δυνατού σε κάθε αναγκαία ενέργεια με στόχο τη διασφάλιση της προσήκουσας και ομαλής υλοποίησης των όρων του παρόντος.
2. Τα Μέρη λαμβάνουν όλα τα απαραίτητα μέτρα για την αποφυγή παραβάσεων των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας ή την κακόβουλη χρήση των προσφερόμενων υπηρεσιών από μέλη του προσωπικού τους ή τρίτα συνεργαζόμενα πρόσωπα, νομικά ή φυσικά.
3. Τα Μέρη δεσμεύονται να τηρούν την κείμενη νομοθεσία περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.
4. Η προτεραιοποίηση των στόχων του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας** και οι εξειδικευμένες δράσεις μεταξύ των Μερών, δύναται να επικοινωνηθεί και προσδιοριστεί

μέσω της εκπροσώπησης της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών στην Επιτροπή Παρακολούθησης του Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027.

5. Τα Μέρη θα συνεργάζονται και θα λειτουργούν στο πλαίσιο του παρόντος, επί τη βάση των αρχών της καλής πίστης και των χρηστών συναλλακτικών ηθών.
6. Οι ενέργειες, δράσεις και συνέργειες, καθώς και τα προϊόντα του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας** πρέπει να είναι σύμφωνα με τα οριζόμενα στο Στρατηγικό Σχέδιο ΚΑΠ 2023-2027, το Μηχανισμό Δίκαιης Μετάβασης και το Ταμείο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, το Εθνικό Σχέδιο Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης, τα ΕΣΔΙΜ και το Πρόγραμμα Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027, όπως ισχύουν.
7. Η σύναψη του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας**, δεν θίγει με κανένα τρόπο τη δυνατότητα ή το δικαίωμα κάθε μέρους να συνεργάζονται με άλλες οντότητες στα ίδια ή παρόμοια πεδία που καλύπτονται από αυτό.
8. Τα συμβαλλόμενα Μέρη συνάπτουν αυτό το **Σύμφωνο Συνεργασίας**, έχοντας πλήρως υπόψη τα εσωτερικά τους όργανα διοίκησης, το καταστατικό, η θεσμική εντολή και διαδικασίες όπως τροποποιούνται κατά καιρούς.
9. Με την επιφύλαξη των εσωτερικών κανόνων και διαδικασιών τους, τα Μέρη μπορούν να ανταλλάσσουν πληροφορίες για την επίτευξη των σκοπών και του πεδίου εφαρμογής του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας**.
10. Τα συμβαλλόμενα Μέρη θα επικοινωνούν τα αποτελέσματα της συνεργασίας τους με την ανάλογη δημοσιότητα.

Άρθρο 3

Εκπροσώπηση των Μερών

1. Για την υλοποίηση των στόχων του παρόντος και την παρακολούθηση της πορείας του, τα Μέρη ορίζουν τους εκπροσώπους τους, ως ακολούθως:
  - α) Εκπρόσωποι του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών ορίζονται:
    - Ο εκάστοτε προϊστάμενος της Διαχειριστικής Αρχής του Προγράμματος Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση 2021-2027.

- Ο εκάστοτε προϊστάμενος της Διεύθυνσης Στρατηγικού Σχεδιασμού και Συντονισμού Χρηματοδότησης, της Ειδικής Υπηρεσίας Δίκαιης Αναπτυξιακής Μετάβασης (ΕΥ ΔΑΜ).

β) Εκπρόσωποι του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζονται:

- Ο εκάστοτε προϊστάμενος της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης ΣΣ ΚΑΠ
- Ο εκάστοτε προϊστάμενος της Διεύθυνσης Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής.

Άρθρο 4

Ισχύς και Διάρκεια Συμφώνου

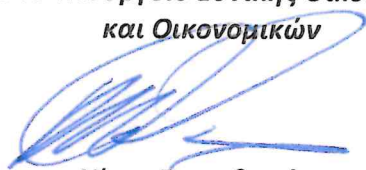
Το παρόν **Σύμφωνο Συνεργασίας** τίθεται σε ισχύ με την υπογραφή του και έχει διάρκεια έως 31.12.2029.

1. Η ποιοτική και ποσοτική εξειδίκευση του αντικείμενου του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας**, καθώς και οι τυχόν περαιτέρω τομείς συνεργασίας μεταξύ των Μερών, δύναται να προσδιορισθούν με έγγραφη τροποποίηση του παρόντος με συμφωνία των Μερών.
2. Τα Μέρη θα καταβάλουν κάθε εύλογη προσπάθεια -στο μέτρο του δυνατού- προκειμένου να καταστεί εφικτή η συνέχιση της μεταξύ τους συνεργασίας και της ισχύος του παρόντος **Συμφώνου Συνεργασίας**, σύμφωνα με όσα ορίζονται ανωτέρω.

Το παρόν συντάσσεται σε δύο (2) αντίγραφα, από τα οποία το κάθε Μέρος έλαβε ένα (1) αντίτυπο.

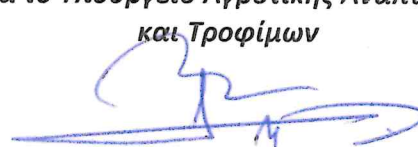
ΤΑ ΜΕΡΗ

Για το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

Νίκος Παπαθανάσης
Αναπληρωτής Υπουργός Εθνικής
Οικονομίας και Οικονομικών

Για το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

Κωνσταντίνος Τσιάρας
Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Πίνακας αντιστοίχισης Προτεραιοτήτων Προγράμματος Δίκαιη Αναπτυξιακή Μετάβαση (Π1 έως Π4) και Παρεμβάσεων Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027, με σκοπό την ενθάρρυνση επενδύσεων και παρεμβάσεων αγροτικής ανάπτυξης ειδικότερα προσανατολισμένων προς την εξυπηρέτηση των απαιτήσεων και προκλήσεων που προκύπτουν από τον στόχο της διαφοροποίησης της οικονομίας των περιοχών

Προτεραιότητες Προγράμματος ΔΑΜ	Παρεμβάσεις Στρατηγικού Σχεδίου ΚΑΠ 2023-2027
1. Ενίσχυση και προώθηση επιχειρηματικότητας	<ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις γεωργικών εκμεταλλεύσεων, με έμφαση στην πράσινη και ψηφιακή γεωργία • Επενδύσεις μεταποίησης γεωργικών προϊόντων • Συνεργασία για την προώθηση της Καινοτομίας μέσω - επιχειρησιακών Ομάδων • Σύσταση Ομάδων και Οργανώσεων Παραγωγών και Διεπαγγελματικών Οργανώσεων στον τομέα της Γεωργίας • Συμβουλευτικές υπηρεσίες σε Ομάδες παραγωγών
2. Ενεργειακή μετάβαση - κλιματική ουδετερότητα	<ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις για εξοικονόμηση ενέργειας και παραγωγή ενέργειας από ΑΠΕ στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων • Ecoschemes για κλίμα • Περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες διαχειριστικές δεσμεύσεις π.χ. δάσωση
3. Αναπροσαρμογή χρήσεων γης - κυκλική οικονομία	<ul style="list-style-type: none"> • Επενδύσεις στον τομέα της βιοοικονομίας/κυκλικής οικονομίας στις γεωργικές εκμεταλλεύσεις και στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων • Επενδύσεις για την αποδοτικότερη χρήση των υδάτων μέσω μικρών (μέχρι 2,2 εκ. ευρώ), μεσαίων και μεγάλων δημοσίων εγγειοβελτιωτικών έργων • Ecoschemes για νερό, έδαφος, περιβαλλοντικές, κλιματικές και άλλες διαχειριστικές δεσμεύσεις • Βιολογική γεωργία, κτηνοτροφία και μελισσοκομία • Φυσικοί ή άλλοι είδους περιορισμοί συνδεδεμένοι με τη συγκεκριμένη με τη συγκεκριμένη περιοχή
4. Δίκαιη εργασιακή μετάβαση	<ul style="list-style-type: none"> • Συμπληρωματική Ενίσχυση Νέων Γεωργών και Νεοεισερχόμενων στον Πρωτογενή Τομέα • Πριμ πρώτης εγκατάστασης Νέων Γεωργών • Κατάρτιση/Συμβουλές: π.χ. νέοι γεωργοί, ψηφιακές τεχνολογίες, υπηρεσίες, βιοοικονομία, αγορά εργασίας νέων, επιχειρηματικότητα, περιβάλλον και κλίμα